

Blíže k přijatým stanoviskům na 544. Plenárním zasedání EHSV:

➤ SC/051 Dlouhodobá strategie snižování skleníkových plynů

Cílem dlouhodobé strategie je potvrdit závazek Evropy zaujímat vedoucí postavení v celosvětových opatřeních v oblasti klimatu a představit vizi, která může vést k dosažení nulových čistých emisí skleníkových plynů do roku 2050 prostřednictvím sociálně spravedlivého přechodu uskutečněného nákladově efektivním způsobem. Strategie zdůrazňuje příležitosti, které tato transformace nabízí evropským občanům a evropské ekonomice, ale současně ukazuje úkoly, které před námi stojí. Navrhovaná strategie nemá v úmyslu zahájit nové politiky, stejně jako nemá Evropská komise v úmyslu revidovat cíle do roku 2030. Má stanovit směr pro politiku EU v oblasti klimatu a energetiky a vytvořit rámec toho, co EU považuje za svůj dlouhodobý příspěvek k dosažení teplotních cílů Pařížské dohody v souladu s cíli udržitelného rozvoje OSN, což posléze ovlivní širší soubor politik EU.

EHSV důrazně podporuje cíl učinit EU do roku 2050 klimaticky neutrální ekonomikou, a to způsobem, který bude sociálně spravedlivý a účinný. Tento přechod je možný a pro Evropu přínosný. EHSV souhlasí s hlavními prioritami, jež jsou stanoveny ve sdělení Evropské komise. **Vyzývá členské státy, aby podpořily cíl přeměnit EU do roku 2050 na klimaticky neutrální hospodářství.** Dále vyzývá podniky, odborové svazy, nevládní organizace a národní hospodářské a sociální rady, aby tento cíl podpořily. EHSV považuje za naléhavé urychleně vypracovat strategii pro období po roce 2030, aby byla společnost do roku 2050 klimaticky neutrální.

➤ ECO/489 Na cestě k silnější mezinárodní úloze Eura

V důsledku krize Komise přijímá rozhodná opatření, aby bylo euro stále více zdrojem ochrany a posílení hospodářství. Posílení mezinárodní úlohy eura je pokračováním celkové agendy hospodářské a měnové unie, jelikož EU by tak mohla lépe chránit své občany a podniky, prosazovat své hodnoty a podporovat své zájmy. Přínosem by bylo také to, že by mezinárodní hospodářství již nebylo tak náchylné k otřesům spojeným s dominancí jediné měny a byl by podpořen vyvážený mezinárodní politický a hospodářský řád založený na respektování pravidel. V této souvislosti Komise ve svém sdělení nastiňuje několik politických možností za účelem posílení mezinárodní úlohy eura:

- ✓ **dokončení evropské hospodářské a měnové unie, bankovní unie a unie kapitálových trhů.** Bylo přijato pouze sedm ze 40 klíčových návrhů.
- ✓ **opatření za účelem prohloubení evropského finančního sektoru:** posílení likvidity a odolnosti infrastruktur evropských trhů, zajištění spolehlivého rámce pro důvěryhodné referenční hodnoty týkající se úrokových sazeb, podpory plně integrovaného systému okamžitých plateb v EU a konzultace týkající se likvidity v eurech na devizovém trhu;
- ✓ **iniciativy související s mezinárodním finančním sektorem: podpora spolupráce mezi centrálními bankami za účelem zajištění finanční stability po celém světě,** zvýšení podílu pohledávek evropských orgánů denominovaných v eurech, rozvíjení hospodářské diplomacie za účelem podpory používání eura při platbách a jako rezervní měny.
- ✓ **podpora používání eura v klíčových strategických odvětvích počínaje energetikou.**

EHSV poukazuje na to, že euro ještě stále nedosáhlo stejné mezinárodní úlohy, jakou mělo v době před finanční krizí. Sociální soudržnost, vzestupná hospodářská konvergence a podpora konkurenceschopnosti a inovací by měly být základem, na němž bude ekonomika eurozóny posilovat a podporovat silnější mezinárodní úlohu eura.

Eurozóna by v první řadě měla vyřešit své vlastní problémy a zajistit integritu a prosperitu tím, že zlepší svou perspektivu růstu a obnoví udržitelnost veřejných financí. Důvěryhodnost jednotné měny EU vyžaduje další činnost směřující k solidním vnitrostátním fiskálním politikám podporujícím růst a rovněž další úsilí o dosažení zdravějšího finančního sektoru

➤ **INT/871 Evropský právní rámec: Podniky sociální ekonomiky**

Podniky sociální ekonomiky a jejich potřeby nevystihuje ani naprosté připodobnění k „ziskovým“ podnikům (podnikům vytvářejícím zisk), ani označení „neziskové podniky“ (podniky nevytvářející zisk). Vzhledem k těmto skutečnostem by **EHSV v zájmu rozmanitých forem podnikání mohl navrhnout, aby bylo do evropského práva zavedeno nové spojení, a to „s omezeným ziskem“**. Toto spojení by definovalo všechny organizace, které jsou s to vytvářet zisk, ale které nemají v úmyslu jej rozdělovat mezi majitele nebo akcionáře, neboť jejich účel je jiný. Spojení „s omezeným ziskem“ by umožnilo zahrnout všechny podniky, které jsou na pomezí mezi podniky, jejichž cílem je zisk nevytvářet („neziskové“), a podniky, jejichž cílem je vytvářet zisk maximální a rozdělovat ho („ziskové“). EHSV ve svém stanovisku dále navrhuje, aby byl do právních předpisů EU zaveden **uzpůsobený právní rámec, který by lépe uznával existenci podniků sociální ekonomiky**. Tento rámec by se opíral o nový pojem – omezený zisk –, pomocí něhož by byly definovány všechny podniky, které mohou vytvářet zisk, ale jejichž cílem není jeho rozdělení mezi vlastníky, neboť jejich účelem je solidarita a veřejný zájem. Vyzývá Komisi, aby vypracovala interpretační sdělení k článku 54 SFEU a k článkům této smlouvy obsahujícím právní předpisy v oblasti hospodářské soutěže, a objasnila tak pojem neziskovosti v právních předpisech EU;

➤ **ECO/479 Hospodářská konvergence a konkurenceschopnost v rámci makroregionálních nadnárodních klastrů EU**

Cílem návrhu je lépe prozkoumat, jak by se daly politiky orientované na projekty a strategie inteligentní specializace zaměřit na rozvoj nadnárodních sítí, a to při zapojení místních orgánů, MSP a výzkumných institucí. Tato partnerství mají zásadní význam pro realizaci nadnárodních projektů financovaných EU, případně v rámci makroregionálních strategií EU. Při přípravě příštího finančního rámce EU je třeba vytvořit lepší součinnost mezi cíli stanovenými v rámci programů EU, vnitrostátních plánů a makroregionálních strategií. V tomto ohledu je třeba poukázat na přidanou hodnotu nadnárodních klastrů a inovativních řetězců s přidanou hodnotou z hlediska dosažení hospodářské konvergence a snižování územních rozdílů mezi členskými státy a třetími zeměmi v rámci existujících makroregionů.

EHSV uznává, že meziregionální spolupráce napříč státy, která staví na existujících socioekonomických a kulturních vazbách z minulosti, je nezbytnou reakcí na problémy vyplývající z rychle se rozvíjejícího rozšiřování Evropské unie, jež je částečně způsobeno zesílenou globální hospodářskou soutěží a z ní plynoucí naléhavou potřebou rozšířit ovládané trhy, a to jak ze zeměpisného, tak z hospodářského hlediska. Je velmi důležité vytvořit propojené přeshraniční a meziodvětvové systémy spolupráce založené na víceúrovňové správě a zajistit strategický rámec pro tematické oblasti pro instituce poskytující financování za účelem provedení správně zacílených projektů v určitém makroregionu. Makroregionální strategie by měly být chápány jako laboratoře pro rozvoj přístupu zdola nahoru k řešení nových problémů, jimž čelí evropská společnost a ekonomika.

➤ **ECO/486 Investiční plán pro Evropu: hodnocení a další kroky**

Investiční plán pro Evropu, známý také jako Junckerův plán, je stěžejní iniciativou Komise, která slouží její nejvyšší prioritě, kterou je oživit ekonomiku tím, že se vyřeší nedostatek investic v EU v důsledku finanční a hospodářské krize.

V tomto sdělení Komise zdůrazňuje, že investiční plán překročil původní cíl i očekávání a aktivoval do této chvíle investice ve výši 360 miliard eur. Dvě třetiny z nich pocházejí ze soukromých zdrojů a již zvýšil HDP Evropské unie o 0,6 %, takže do roku by měl 2020 dosáhnout 1,3 %. Úspěch Junckerova plánu spočívá ještě ve dvou dalších přínosech: dvěma důležitými inovacemi jsou Evropské centrum pro investiční poradenství, které poskytuje individualizovanou podporu stovkám navrhovatelů projektů, a Evropský portál investičních projektů.

EHSV vítá investiční plán pro Evropu, neboť přispívá k podpoře investic v EU a účinnějšímu využívání omezených finančních zdrojů pro účely strategického investování v celé Evropě jako nového druhu přerozdělování finančních prostředků EU. EHSV doporučuje, aby si EU vytyčila investiční cíl, který by byl jedním z kritérií dlouhodobé a udržitelné investiční politiky. Tento investiční cíl by mohl být součástí pravidelného cyklu evropského semestru a byl by každý rok vyhodnocován.

Cílem Investičního plánu pro Evropu a investic financovaných z veřejných zdrojů obecně by měla být podpora strategických cílů EU, mj. a) prosazování vzestupné hospodářské a sociální konvergence mezi členskými státy, b) udržitelné investování v souladu s cíli OSN týkajícími se udržitelného rozvoje, c) usnadnění spravedlivého přechodu k zelené a digitální ekonomice, d) posílení ekonomické odolnosti evropských ekonomik, f) rozvoj strategické infrastruktury, g) podpora produktivity, výzkumu, vývoje, inovací, vzdělávání a odborné přípravy, g) zvýšení sociálních investic a h) podpora konkurenceschopnosti evropského hospodářství v celosvětovém měřítku. EHSV se domnívá, že k dosažení těchto cílů, co se týče zeměpisného a odvětvového hlediska, jsou nutné podrobnější pokyny.

➤ **SOC/625 Hlavní směry politik zaměstnanosti 2019**

Evropská unie vytvořila a provádí nástroje pro koordinaci politik zaměřené na fiskální, makroekonomické a strukturální politiky. V rámci uvedených nástrojů tvoří hlavní směry politik zaměstnanosti členských států spolu s hlavními směry hospodářských politik členských států a Unie integrované hlavní směry pro provádění strategie Evropa 2020. Integrované hlavní směry jsou základem pro doporučení pro jednotlivé země, která Rada každý rok adresuje členským státům.

Poslední hlavní směry politik zaměstnanosti byly přijaty dne 16. července 2018. Evropská komise je toho názoru, že tento rok není nutné tyto pokyny aktualizovat a je třeba se zaměřit na jejich provádění. Je třeba zavést strukturální politiky a reformy, které by usnadnily vytváření kvalitních pracovních míst, podporu odpovědného podnikání, rozvoj malých a středních podniků a sociálních podniků a přechod od zásady „**myslet nejdříve na malé a střední podniky**“ (**Think Small First**) k zásadě „**konat nejdříve pro malé a střední podniky**“ (**Act small first**).

EHSV zdůrazňuje, že je důležité zajistit rovný přístup ke kvalitnímu vzdělávání, vysokou úroveň dovedností a znalostí a řádné fungování systémů odborného vzdělávání a přípravy založených na duálním vzdělávání.

➤ **SOC/627 Posílení právního státu**

Evropská unie je založena na zásadách právního státu a každé opatření, které přijme, je založeno na Smlouvách, které byly dobrovolně a demokraticky schváleny všemi členskými státy. Právní stát je pro budoucnost Evropy klíčový vzhledem ke svému významu pro důvěru občanů v Unii a účinné provádění jejích politik. Zásadní úloha právního státu ve způsobu fungování EU je čím dál více uznávána a panuje obecná shoda, pokud jde o nutnost zlepšit způsob, jakým je v Evropské unii zajištěno dodržování jeho zásad. Nedávná judikatura Soudního dvora Evropské unie navíc k posílení právního státu zásadním způsobem přispěla a znovu potvrdila, že Unie je společenstvím hodnot. Cílem tohoto sdělení je obohatit debatu o dalším posilování právního státu v rámci Unie a vyzvat všechny zúčastněné strany k úvahám a k podávání připomínek. Na tomto základě Komise v červnu vyvodí své vlastní závěry.

- EHSV se domnívá, že do vytváření a provádění těchto nástrojů je nezbytné co nejvíce zapojit občanskou společnost a posílit hlasy obránců základních práv a právního státu v členských státech. EHSV proto s politováním konstatuje, že období reflexe o sdělení nebylo delší, aby umožnilo podrobnější konzultaci.
- **EHSV připomíná, že podporuje interinstitucionální rámec pro monitorování dodržování základních práv a zásad právního státu v členských státech EU.** Tento právně závazný

mechanismus by měl zahrnovat preventivní složku, která by umožnila odborníkům a zástupcům občanské společnosti vyslat včasné varování v souvislosti s konkrétním vývojem a zahájit debatu o návrzích řešení, jíž se budou účastnit všechny příslušné zúčastněné strany.

- **EHSV navrhuje zřídit výroční fórum EU pro základní práva a právní stát, které by umožnilo subjektům EU s rozhodovací pravomocí, aby je přímo místní organizace mohly včas upozornit na nové výzvy týkající se hodnot uvedených v článku 2 SEU.** EHSV vyzývá Evropskou komisi, aby navrhla ambiciózní strategii v oblasti komunikace, vzdělávání a osvěty občanů zaměřenou na základní práva, právní stát a demokracii.

Vladimíra Drbalová

Vice-presidentka zaměstnavatelské skupiny EHSV

Členka EHSV